

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 lipca 2023 r.

Poz. 1394

USTAWA

z dnia 7 lipca 2023 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1799) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 85 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Notariusz przed dokonaniem czynności notarialnej, o której mowa w art. 85a § 1, weryfikuje w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497 i 1394), w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL osoby wskazanej w art. 85a § 1 jest zastrzeżony.”;

- 2) po art. 85 dodaje się art. 85a w brzmieniu:

„Art. 85a. § 1. Notariusz odmawia dokonania czynności notarialnej, której przedmiotem jest:

- 1) nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości lub udziału w nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub udziału w nich,
- 2) sporządzenie pełnomocnictwa do nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości lub udziału w nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub udziału w nich

– jeżeli stroną lub mocodawcą jest osoba fizyczna, której numer PESEL jest zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL albo w przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, o której mowa w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

§ 2. Notariusz przed dokonaniem czynności notarialnej innej niż wskazana w § 1 może zweryfikować w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, czy numer PESEL jest zastrzeżony, i odmówić dokonania tej czynności, jeżeli numer PESEL co najmniej jednej z osób biorących udział w tej czynności jest zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, ustawę z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, ustawę z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz ustawę z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw.

§ 3. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, notariusz może:

- 1) wstrzymać się od dokonania czynności notarialnej do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
- 2) dokonać czynności notarialnej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 71:
  - a) uchyla się ust. 5a,
  - b) uchyla się ust. 7;
- 2) po art. 73a dodaje się art. 73aa w brzmieniu:

„Art. 73aa. 1. Właściciel pojazdu jest obowiązany złożyć wniosek o jego rejestrację w terminie 30 dni od dnia:

  - 1) nabycia pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) dopuszczenia do obrotu przez organ Krajowej Administracji Skarbowej pojazdu sprowadzonego z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej;
  - 3) sprowadzenia pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2. W przypadku nabycia pojazdu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w drodze spadku termin, o którym mowa w ust. 1, biegnie od dnia prawomocnego orzeczenia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia.

3. W przypadku gdy właścicielem pojazdu, o którym mowa w ust. 1, jest przedsiębiorca prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w zakresie obrotu pojazdami, obowiązany jest do złożenia wniosku o rejestrację pojazdu, o którym mowa w ust. 1, w terminie 90 dni.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podmiotu uprawnionego, o którym mowa w art. 80s ust. 2, w odniesieniu do pojazdów, dla których ten podmiot uprawniony posiada ważną decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów.

5. Przepisów ust. 1 i 3 nie stosuje się w przypadku, gdy właścicielem nowego pojazdu jest przedsiębiorca prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w zakresie obrotu pojazdami lub produkcji pojazdów.

6. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadku, gdy przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 albo 3, właścicielowi pojazdu nabytego i zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostały wydane:

  - 1) zaświadczenie o demontażu pojazdu, o którym mowa w:
    - a) art. 79 ust. 2,
    - b) art. 24 ust. 1 pkt 2 albo art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 2056);
  - 2) zaświadczenie o przyjęciu niekompletnego pojazdu, o którym mowa w art. 25 ust. 1 albo art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

7. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadku, gdy właściciel pojazdu nabytego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokona zbycia tego pojazdu przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 albo 3.”;
- 3) w art. 76 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d w tiret pierwszym skreśla się wyrazy „nabyciu lub”;
- 4) w art. 78:
  - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Właściciel pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zawiadomić w terminie nieprzekraczającym 30 dni starostę o:

    - 1) zbyciu pojazdu;
    - 2) zmianie stanu faktycznego wymagającej zmiany danych zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym.”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 919, 1053, 1088, 1123, 1193 i 1234.

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, właściciel pojazdu dokonuje u starosty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania, a jeżeli właścicielem jest przedsiębiorstwo wielozakładowe lub inny podmiot, w skład którego wchodzi wydziałone jednostki organizacyjne – u starosty właściwego ze względu na miejsce rejestracji pojazdu.

2b. W przypadku współwłasności pojazdu dla skuteczności zawiadomienia o zbyciu pojazdu wystarczającym jest zawiadomienie przez jednego ze współwłaścicieli pojazdu.”;

5) w art. 80c w ust. 1 po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

„14a) organom właściwym w sprawach realizacji zadań związanych z prowadzeniem strefy czystego transportu;”;

6) po art. 80cb dodaje się art. 80cba w brzmieniu:

„Art. 80cba. Każdemu zainteresowanemu, po podaniu numeru rejestracyjnego pojazdu, udostępnia się, za pośrednictwem usługi sieciowej, następujące dane pojazdu:

- 1) markę, typ i model (nazwę handlową);
- 2) poziom emisji zanieczyszczeń (normy EURO);
- 3) rodzaj paliwa, rodzaj pierwszego paliwa alternatywnego, rodzaj drugiego paliwa alternatywnego;
- 4) rok produkcji.”;

7) w art. 129:

- a) w ust. 2 uchyla się pkt 2a,
- b) w ust. 4aa wyrazy „pkt 1, 2–2a” zastępuje się wyrazami „pkt 1, 2–2³”;

8) w art. 132:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) zatrzyma również jednostka upoważniona do przeprowadzania badań technicznych. Przepisy ust. 1b i 2 stosuje się odpowiednio.”,

- b) w ust. 6a po wyrazach „w ust. 1 pkt 1 i 2” dodaje się wyrazy „oraz ust. 4”;
- c) uchyla się ust. 8;

9) art. 140mb otrzymuje brzmienie:

„Art. 140mb. 1. Kto będąc właścicielem pojazdu obowiązany do złożenia wniosku o rejestrację pojazdu w terminie, o którym mowa w art. 73aa ust. 1, nie złoży tego wniosku w terminie, podlega karze pieniężnej w wysokości 500 zł.

2. Kto będąc właścicielem pojazdu obowiązany do złożenia wniosku o rejestrację pojazdu w terminie, o którym mowa w art. 73aa ust. 3, nie złoży tego wniosku w terminie, podlega karze pieniężnej w wysokości 1000 zł.

3. Kto będąc właścicielem pojazdu obowiązany do złożenia wniosku o rejestrację pojazdu pomimo wezwania nie uzupełnia braków złożonego wniosku w wyznaczonym terminie, podlega karze pieniężnej, o której mowa odpowiednio w ust. 1 albo 2.

4. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 3, nie nakłada się, jeżeli termin na uzupełnienie braków złożonego wniosku o rejestrację pojazdu upływa odpowiednio przed upływem terminu, o którym mowa w art. 73aa ust. 1 albo 3.

5. W przypadku niezłożenia wniosku o rejestrację pojazdu w terminie 180 dni od dnia, o którym mowa odpowiednio w art. 73aa ust. 1 albo 2, karę pieniężną, o której mowa:

- 1) w ust. 1, nakłada się w wysokości 1000 zł;
- 2) w ust. 2, nakłada się w wysokości 2000 zł.

6. Kto będąc właścicielem pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisowi art. 78 ust. 2 pkt 1 nie zawiadamia starosty o zbyciu pojazdu w terminie, podlega karze pieniężnej w wysokości 250 zł.

7. Kary pieniężne współwłaściciele pojazdu ponoszą solidarnie.”;

10) w art. 140n:

- a) uchyla się ust. 4,
- b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Kary pieniężne są wnoszone na odrębny rachunek bankowy starostwa, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary pieniężnej stała się ostateczna.

6. Do kar pieniężnych, o których mowa w art. 140ma i art. 140mb, przepisów art. 189d–189f ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 105 po ust. 4i dodaje się ust. 4j i 4k w brzmieniu:

„4j. Jeżeli w chwili zawarcia umowy, o której mowa w art. 105d ust. 1, numer PESEL konsumenta był zastrzeżony, nie stosuje się przepisu ust. 4i w zakresie obowiązków przekazywania informacji o nowo powstałych zobowiązaniach i ich aktualizacji.

4k. Banki i instytucje, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, przed poinformowaniem o nowo powstałych zobowiązaniach i ich aktualizacji dokonują weryfikacji w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497 i 1394), czy numer PESEL konsumenta był zastrzeżony w chwili zawarcia umowy, o której mowa w art. 105d ust. 3, w wyniku której powstało nowe zobowiązanie lub nastąpiła aktualizacja tego zobowiązania.”;

2) po art. 105c dodaje się art. 105d w brzmieniu:

„Art. 105d. 1. Bank krajowy, instytucja kredytowa, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego weryfikują w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL konsumenta jest zastrzeżony, przed:

- 1) zawarciem umowy:
  - a) rachunku oszczędnościowego i rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego,
  - b) o świadczenie usługi płatniczej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, jeżeli przewidziano w jej treści możliwość zawarcia umowy kredytu lub pożyczki,
  - c) kredytu,
  - d) pożyczki,
  - e) leasingu;
- 2) zmianą umowy, o której mowa w pkt 1 lit. c–e, w wyniku której następuje zwiększenie zadłużenia.

2. Bank krajowy i oddział banku zagranicznego przed dokonaniem w placówce przez posiadacza rachunku bankowego, będącego konsumentem, wypłaty gotówkowej z rachunku bankowego, która pojedynczo albo jako kolejna powoduje, że suma wypłat gotówkowych dokonanych w danym dniu we wszystkich placówkach danego podmiotu przekracza trzykrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), weryfikują w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, czy numer PESEL posiadacza rachunku bankowego jest zastrzeżony. W przypadku zastrzeżenia numeru PESEL bank krajowy i oddział banku zagranicznego wstrzymują wypłatę gotówkową na 12 godzin od momentu złożenia przez posiadacza rachunku bankowego dyspozycji wypłaty gotówkowej, pomimo cofnięcia w tym czasie zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Bank krajowy, instytucja kredytowa, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego nie mogą domagać się od konsumenta i jego następców prawnych zaspokojenia roszczenia z tytułu zawarcia umowy określonej w ust. 1 ani zbyć wierzytelności powstałej z tej umowy, jeżeli w chwili zawarcia umowy, z której wynika dochodzone roszczenie, numer PESEL tego konsumenta był zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2339, 2640 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 825, 996 i 1059.

4. Weryfikacja zastrzeżenia numeru PESEL może być dokonywana za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4.

5. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, bank krajowy, instytucja kredytowa, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego, po ponownej nieudanej próbie dokonania weryfikacji mogą:

- 1) odmówić zawarcia umowy do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
- 2) zawrzeć umowę z zachowaniem należytej staranności przy weryfikacji tożsamości konsumenta i udokumentować dokonanie tej weryfikacji.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jeżeli umowa została zawarta w trakcie trwania niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, nie stosuje się przepisu ust. 3.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1123) w art. 104:

- 1) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Fundusz udostępnia przy wykorzystaniu usług online informację o zawarciu umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przez posiadacza danego pojazdu oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym ta umowa została zawarta, bez ujawniania danych osobowych posiadacza pojazdu.”;

- 2) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Udostępnianie danych, o których mowa w ust. 9, art. 102 ust. 2–4 oraz art. 103, może odbywać się z wykorzystaniem publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123 i 1234).”.

Art. 5. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 60b dodaje się art. 60c w brzmieniu:

„Art. 60c. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany przed wydaniem kopii lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania, do weryfikacji w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497 i 1394), w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL podany przez abonenta będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 60b ust. 1 pkt 1 lit. b, o ile abonent go podał, jest zastrzeżony.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych odmawia wydania kopii lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania, jeżeli w chwili weryfikacji podany numer PESEL abonenta jest zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL albo w przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, o której mowa w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

3. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, po ponownej nieudanej próbie dokonania weryfikacji może:

- 1) odmówić wydania kopii lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania, do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
- 2) wydać kopię lub wtórnik karty lub inne urządzenie, służące do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowe odwzorowanie, z zachowaniem należytej staranności przy weryfikacji tożsamości abonenta i udokumentować dokonanie tej weryfikacji.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, jeżeli kopia lub wtnik karty lub innego urzadzania, sluzacych do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowe odwzorowanie, zostaly wydane w trakcie trwania niedostepnosci systemu teleinformatycznego, w ktorym prowadzony jest rejestr zastrzezen numerow PESEL, innej niz wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 wrzesnia 2010 r. o ewidencji ludnosci, trwajacej dluzej niz 15 minut, przepisu art. 209 ust. 1¹ pkt 4 nie stosuje sie.”;

2) w art. 209 w ust. 1¹ w pkt 3 kropke zastepuje sie srednikiem i dodaje sie pkt 4 w brzmieniu:

„4) nie wypelnia obowiazku, o ktorym mowa w art. 60c ust. 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spoldzielczych kasach oszczednosciowo-kredytowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1278) w art. 36:

1) ust. 1a i 2 otrzymuja brzmienie:

„1a. Do umow pozyczek zawieranych przez kasy stosuje sie odpowiednio przepisy art. 75c ust. 1–5, art. 78b i art. 105d ust. 1 i 3–6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

2. Do umow kredytowych zawieranych przez kasy stosuje sie odpowiednio przepisy art. 69, art. 70, art. 74–78, art. 78b i art. 105d ust. 1 i 3–6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.”;

2) po ust. 2 dodaje sie ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do wyplat gotowkowych dokonywanych przez kasy stosuje sie odpowiednio przepis art. 105d ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostepnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 528) wprowadza sie nastepujace zmiany:

1) w art. 7 w ust. 2 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) uzyskiwanie na zlecenie klienta biura danych z rejestru, o ktorym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 lub 7;”;

2) w art. 28 w ust. 1 w pkt 6 kropke zastepuje sie srednikiem i dodaje sie pkt 7 w brzmieniu:

„7) rejestru zastrzezen numerow PESEL, o ktorym mowa w art. 23a ustawy z dnia 24 wrzesnia 2010 r. o ewidencji ludnosci, na zasadach okreslonych w tej ustawie.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 24 wrzesnia 2010 r. o ewidencji ludnosci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497) wprowadza sie nastepujace zmiany:

1) w art. 1 w pkt 5 kropke zastepuje sie srednikiem i dodaje sie pkt 6–8 w brzmieniu:

„6) zasady i tryb zastrzegania i cofania zastrzezenia numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludnosci;

7) zasady i sposob prowadzenia rejestru zastrzezen numerow Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludnosci;

8) zasady i tryb udostepniania danych z rejestru zastrzezen numerow Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludnosci.”;

2) po rozdziale 3 dodaje sie rozdzial 3a w brzmieniu:

„Rozdzial 3a

Rejestr zastrzezen numerow PESEL, zasady i tryb udostepniania danych z rejestru zastrzezen numerow PESEL oraz zasady i tryb zastrzegania i cofania zastrzezenia numeru PESEL

Art. 23a. 1. Minister wlasciwy do spraw informatyzacji prowadzi rejestr zastrzezen numerow PESEL w celu zapobiegania negatywnym konsekwencjom nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych osob, ktore dokonaja zastrzezenia numeru PESEL.

2. W rejestrze zastrzezen numerow PESEL gromadzone sa dane dotyczace osob pelnoletnich.

Art. 23b. 1. Rejestr zastrzezen numerow PESEL jest prowadzony w systemie teleinformatycznym.

2. Utrzymanie i rozwij rejestru zastrzezen numerow PESEL, w celu realizacji zadani ustawowych, zapewnia minister wlasciwy do spraw informatyzacji, w tym:

1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do rejestru zastrzezeń numerów PESEL;

2) zapewnia integralność danych w rejestrze zastrzezeń numerów PESEL;

- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, dla podmiotów przetwarzających dane w tym rejestrze;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr zastrzeżeń numerów PESEL;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych;
- 6) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych rejestru zastrzeżeń numerów PESEL;
- 7) zapewnia poprawność danych przetwarzanych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji jest administratorem rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

4. W celu realizacji zadań określonych w ustawie organ gminy, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji posiadają dostęp do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Art. 23c. 1. W rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL gromadzone są następujące dane:

- 1) numer PESEL;
- 2) informacja o zastrzeżeniu numeru PESEL;
- 3) informacja o chwili zastrzeżenia numeru PESEL;
- 4) informacja o cofnięciu zastrzeżenia numeru PESEL;
- 5) informacja o chwili cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL;
- 6) oznaczenie organu albo podmiotu rejestrującego zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, funkcjonalność pozwalającą na automatyczną weryfikację, czy numer PESEL wprowadzany do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL istnieje w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Danych zgromadzonych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL nie usuwa się.

4. Zapisy w dziennikach systemów (logach) przechowywane są przez 6 lat od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym powstał zapis.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej informacje o planowanych niedostępnościach systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL.

Art. 23d. 1. Przez zastrzeżenie numeru PESEL rozumie się zamieszczenie w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL informacji o zastrzeżeniu numeru PESEL.

2. Przy pierwszym zastrzeżeniu numeru PESEL wprowadza się numer PESEL do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL w sposób, o którym mowa w art. 23e ust. 2 pkt 1, można dokonać także czasowo, wskazując chwilę ponownego zastrzeżenia numeru PESEL.

4. Rejestrując zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, odnotowuje się chwilę dokonania tej czynności oznaczaną jako dzień, godzina, minuta i sekunda.

5. Nie można dokonać zgłoszenia zastrzeżenia numeru PESEL przez 30 minut od chwili, w której dokonano cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL.

6. W przypadku zmiany numeru PESEL, o której mowa w art. 19, zastrzeżenie zmienianego numeru PESEL nie obejmuje nowego numeru PESEL.

Art. 23e. 1. Osobie pełnoletniej, której dane są gromadzone w rejestrze PESEL, umożliwia się nieodpłatne zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

2. Zastrzeżenia i cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL dokonuje się:

- 1) przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu:
  - a) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123 i 1234) albo
  - b) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy;
- 2) na wniosek składany osobiście w organie dowolnej gminy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, organem rejestrującym zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

4. W przypadku niemożności złożenia wniosku o zastrzeżenie numeru PESEL spowodowanej chorobą, niepełnosprawnością lub inną niedającą się pokonać przeszkodą zastrzeżenia numeru PESEL można dokonać przez pełnomocnika w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2. Pełnomocnik składa pełnomocnictwo szczególne do dokonania tej czynności i potwierdza swoją tożsamość za pomocą dokumentu tożsamości.

5. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych albo posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wnioski o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL może złożyć opiekun prawny albo kurator w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 23f. 1. Bank krajowy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz operator wyznaczony, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042), może nieodpłatnie umożliwić dokonywanie zastrzeżenia numeru PESEL odpowiednio:

- 1) na wniosek składany osobiście w:
  - a) banku krajowym albo spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej,
  - b) w placówce operatora wyznaczonego, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe;
- 2) za pomocą systemu teleinformatycznego banku krajowego albo spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, w którym jest uwierzytelniana osoba dokonująca zastrzeżenia.

2. Zastrzeżenie numeru PESEL w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2, może zostać dokonane za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, z późn. zm.⁴⁾).

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji:

- 1) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1, udziela zgody na dokonywanie zastrzeżeń numerów PESEL po spełnieniu warunków:
  - a) opracowania i ustanawiania, wdrażania i eksploataowania, monitorowania i przeglądania oraz utrzymywania i doskonalenia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji,
  - b) przeprowadzenia testów integracyjnych z rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL lub testów integracyjnych z instytucją, o której mowa w ust. 2;
- 2) w przypadku gdy podmiot wskazany w ust. 1 nie spełnia warunków, o których mowa w pkt 1, cofa zgodę.

Art. 23g. 1. Zastrzeżenia numeru PESEL dokonuje się z urzędu w przypadku:

- 1) unieważnienia dowodu osobistego na skutek zgłoszenia utraty dowodu osobistego w sposób określony w art. 47 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234) lub zgłoszenia podejrzenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych w sposób, o którym mowa w art. 48a tej ustawy;
- 2) rejestracji w rejestrze PESEL danych, o których mowa w art. 8 pkt 26.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2339, 2640 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 825, 996, 1059 i 1394.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organem rejestrującym zastrzeżenie numeru PESEL jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dane przekazywane są do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL z Rejestru Dowodów Osobistych, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 – z rejestru PESEL.

Art. 23h. 1. Wniosek o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL, o którym mowa w art. 23e ust. 2 pkt 2, zawiera:

- 1) numer PESEL;
- 2) nazwisko i imię (imiona);
- 3) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 4) własnoręczny podpis wnioskodawcy albo adnotację o przyczynie braku podpisu;
- 5) nazwisko i imię (imiona) oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości opiekuna prawnego lub kuratora;
- 6) nazwisko i imię (imiona), rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości pełnomocnika oraz uzasadnienie okoliczności, o których mowa w art. 23e ust. 4;
- 7) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

2. Wniosek o zastrzeżenie numeru PESEL, o którym mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1, zawiera dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4–6.

Art. 23i. 1. Organ gminy potwierdza tożsamość osoby posiadającej obywatelstwo polskie, która składa wniosek o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL, w sposób wskazany w art. 29a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych. Jeżeli wnioskodawcą jest cudzoziemiec, jego tożsamość potwierdza się na podstawie dokumentu podróży cudzoziemca lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo. W przypadku osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tożsamość wnioskodawcy może być potwierdzona innym dokumentem, na podstawie którego dokonano ustalenia tożsamości osoby, wpisanym do rejestru PESEL.

2. Podmioty, o których mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1, potwierdzają tożsamość osoby posiadającej obywatelstwo polskie, składającej wniosek o zastrzeżenie numeru PESEL na podstawie dowodu osobistego lub dokumentu paszportowego tej osoby. Jeżeli wnioskodawcą jest cudzoziemiec, przepisy ust. 1 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku złożenia wniosku o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL przez osobę posługującą się dowodem osobistym organ gminy porównuje jej dane zawarte w tym dokumencie i jej wizerunek z danymi zgromadzonymi w Rejestrze Dowodów Osobistych, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

4. Organ gminy bezpośrednio po złożeniu wniosku i pozytywnej weryfikacji tożsamości rejestruje zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL i wydaje wnioskodawcy potwierdzenie zastrzeżenia albo cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL.

5. Podmiot rejestrujący zastrzeżenie numeru PESEL w sposób, o którym mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1, bezpośrednio po złożeniu wniosku i pozytywnej weryfikacji tożsamości rejestruje zastrzeżenie numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL i wydaje wnioskodawcy potwierdzenie zastrzeżenia numeru PESEL.

Art. 23j. 1. Każdy może nieodpłatnie zweryfikować informację o aktualnym zastrzeżeniu numeru PESEL albo zastrzeżeniu numeru PESEL w określonej przez weryfikującego chwili przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

2. Skorzystanie z usługi, o której mowa w ust. 1, jest możliwe po:

- 1) uwierzytelnieniu zainteresowanego:
  - a) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne albo
  - b) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy, oraz

- 2) wskazaniu:
  - a) numeru PESEL oraz serii i numeru ostatniego wydanego dowodu osobistego lub dokumentu paszportowego zamieszczonych w rejestrze PESEL – w przypadku weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL obywatela polskiego,
  - b) numeru PESEL oraz serii i numeru ostatniego dokumentu podróży cudzoziemca lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo zamieszczonego w rejestrze PESEL – w przypadku weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL cudzoziemca.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, są automatycznie weryfikowane z danymi zamieszczonymi w rejestrze PESEL. W przypadku negatywnej weryfikacji za pośrednictwem usługi, o której mowa w ust. 1, przekazywana jest informacja o błędnych danych.

4. W usłudze, o której mowa w ust. 1, udostępnia się także dane, o których mowa w art. 23c ust. 1 pkt 3 i 5. Jeżeli z uwagi na brak zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL brak jest informacji o chwili cofnięcia zastrzeżenia, udostępnia się również informację o braku tej informacji.

5. Każdy, kto dokonuje weryfikacji w sposób określony w ust. 1 i nie działa w imieniu własnym, obowiązany jest wskazać podmiot, w imieniu którego działa. Dane identyfikujące ten podmiot obejmują nazwę i siedzibę, NIP, numer REGON, jeżeli został nadany, lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli dokonano wpisu do tego rejestru.

6. Potwierdzenie umocowania do działania w imieniu podmiotu, o którym mowa w ust. 5, następuje przez złożenie oświadczenia o działaniu w imieniu tego podmiotu pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 23k. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się wgląd do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL w zakresie danych jej dotyczących. Wgląd następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu:

- 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne albo
- 2) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy.

2. Organ dowolnej gminy, na wniosek zainteresowanej osoby złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzony własnoręcznym podpisem, lub w postaci elektronicznej, opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, obowiązany jest wydać zaświadczenie zawierające pełny lub częściowy odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, jest przekazywane, w zależności od żądania wnioskodawcy, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem, albo w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, może mieć postać wydruku z systemu teleinformatycznego.

5. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się nieodpłatne pobranie z rejestru zastrzeżeń numerów PESEL zaświadczenia zawierającego pełny lub częściowy odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL. Pobranie zaświadczenia następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

6. Zaświadczenie pobrane przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 5, jest opatrywane zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

Art. 23l. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się wgląd do informacji o tym, kto i kiedy dokonywał weryfikacji zastrzeżenia jej numeru PESEL. Wgląd następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu:

- 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne albo
- 2) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy.

2. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się nieodpłatne pobranie informacji o tym, kto i kiedy dokonywał weryfikacji zastrzeżenia jej numeru PESEL. Pobranie informacji następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Do wglądu i pobrania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, art. 45c ust. 7, stosuje się odpowiednio.

4. Usługi, o których mowa w ust. 1 i 2, umożliwiają wgląd do informacji i pobranie informacji o weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL, która miała miejsce w okresie, o którym mowa w art. 23c ust. 4.

5. Informacja o tym, kto dokonywał weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL przy użyciu usługi, o której mowa w art. 23j ust. 1, dotyczy wyłącznie przypadku weryfikacji w imieniu innego podmiotu i obejmuje oznaczenie tego podmiotu wynikające z oświadczenia, o którym mowa w art. 23j ust. 6.

Art. 23m. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji nieodpłatnie udostępnia dane, o których mowa w art. 23c ust. 1 pkt 2–5, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w drodze weryfikacji:

- 1) podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań;
- 2) podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, po wykazaniu interesu faktycznego;
- 3) podmiotom, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 17, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, oraz instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 tej ustawy;
- 4) notariuszom;
- 5) dostawcom publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
- 6) spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym;
- 7) kredytodawcom w rozumieniu art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim;
- 8) dostawcom, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4, 6, 9 i 11 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640);
- 9) biurom informacji gospodarczej, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 528 i 1394).

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, składa jednorazowo wniosek na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem, albo w postaci elektronicznej i opatruje go kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym wraz z oświadczeniem o łącznym spełnieniu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, w odniesieniu do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Udostępnienie danej, o której mowa w art. 23c ust. 1 pkt 2, obejmuje także informację, czy numer PESEL był zastrzeżony w dniu określonym przez weryfikującego.

4. Udostępnianie danych w drodze weryfikacji, o której mowa w ust. 1, polega na zweryfikowaniu informacji o zastrzeżeniu numeru PESEL w chwili weryfikacji lub w dniu określonym przez weryfikującego i udostępnieniu danych, o których mowa w art. 23c ust. 1 pkt 2–5. Jeżeli z uwagi na brak zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL brak jest informacji o chwili cofnięcia zastrzeżenia, udostępnia się również informację o braku tej informacji.

Art. 23n. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia sądom i Ministrowi Sprawiedliwości możliwość sprawdzenia, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, informacji dotyczących dokonanych weryfikacji poszczególnych numerów PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL wraz ze wskazaniem wyniku weryfikacji i podmiotów dokonujących weryfikacji, a w przypadku dokonania weryfikacji w trybie art. 23j ust. 1 – także imienia, nazwiska oraz numeru PESEL osoby dokonującej weryfikacji.

Art. 23o. W sprawach o udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych w drodze weryfikacji, o których mowa w art. 23m, minister właściwy do spraw informatyzacji, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) wyraża zgodę na udostępnianie danych w drodze weryfikacji, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, w odniesieniu do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL;
- 2) odmawia wyrażenia zgody na udostępnianie danych w drodze weryfikacji albo cofa zgodę na ich udostępnianie w drodze weryfikacji, jeżeli nie zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, w odniesieniu do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

Art. 23p. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku, o którym mowa w art. 23e ust. 2 pkt 2,
- 2) wzór wniosku, o którym mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1,
- 3) wzór wniosku, o którym mowa w art. 23m ust. 2,
- 4) sposób wypełnienia wniosku, o którym mowa w pkt 1 i 2

– uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1028 i 1285) po art. 9a dodaje się art. 9b w brzmieniu:

„Art. 9b. 1. Kredytodawca przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki oraz przed zmianą tej umowy, w wyniku której następuje zwiększenie zadłużenia, weryfikuje w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497 i 1394), w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a tej ustawy, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL konsumenta jest zastrzeżony.

2. Kredytodawca nie może domagać się od konsumenta i jego następców prawnych zaspokojenia roszczenia z tytułu zawarcia umowy o kredyt konsumencki ani zbyć wierzytelności powstałej z tej umowy, jeżeli w chwili zawarcia umowy, z której wynika dochodzone roszczenie, numer PESEL konsumenta był zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1) w wyniku zawarcia umowy o kredyt konsumencki następuje transfer środków pieniężnych pochodzących z udzielanego kredytu przez kredytodawcę do sprzedawcy lub usługodawcy, z którym kredytobiorcę wiąże inna umowa lub relacja gospodarcza, a środki z udzielonego kredytu służą regulacji zobowiązań kredytobiorcy z tytułu umowy lub relacji gospodarczej kredytobiorcy z tym sprzedawcą lub usługodawcą;
- 2) udzielenie kredytu konsumenckiego następuje na odległość z wykorzystaniem przez kredytobiorcę środków komunikacji elektronicznej, a konsument został uwierzytelniony z wykorzystaniem indywidualnych danych uwierzytelniających;
- 3) kredyt konsumencki udzielany jest w związku z umową o charakterze ciągłym, regulującą zasady jego udzielania, oraz:
  - a) łączna wartość wszystkich zobowiązań do zapłaty z tytułu udzielonych kredytów konsumenckich w związku z umową o charakterze ciągłym w żadnym momencie nie przekracza wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, oraz
  - b) przed zawarciem umowy o charakterze ciągłym następuje weryfikacja:
    - zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL i poinformowanie konsumenta o braku weryfikacji tego zastrzeżenia przed udzielaniem poszczególnych kredytów konsumenckich w ramach tej umowy,
    - tożsamości konsumenta z wykorzystaniem rozwiązań umożliwiających jego identyfikację.

4. Weryfikacja zastrzeżenia numeru PESEL może być dokonywana za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

5. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, kredytodawca po ponownej nieudanej próbie dokonania weryfikacji może:

- 1) odmówić zawarcia umowy do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
- 2) zawrzeć umowę z zachowaniem należytej staranności przy weryfikacji tożsamości konsumenta i udokumentować dokonanie tej weryfikacji.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jeżeli umowa została zawarta w trakcie trwania niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, nie stosuje się przepisu ust. 2.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640) po art. 4a dodaje się art. 4b w brzmieniu:

„Art. 4b. 1. Dostawcy, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4, 6, 9 i 11, weryfikują w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497 i 1394), w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a tej ustawy, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL konsumenta jest zastrzeżony, przed:

- 1) zawarciem umowy:
  - a) rachunku płatniczego,
  - b) kredytu w rachunku płatniczym;
- 2) zmianą umowy kredytu w rachunku płatniczym, w wyniku której następuje zwiększenie zadłużenia.

2. Dostawca, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4, 6, 9 i 11, nie może domagać się od konsumenta i jego następców prawnych zaspokojenia roszczenia z tytułu zawarcia umowy określonej w ust. 1 ani zbyć wierzytelności powstałej z tej umowy, jeżeli w chwili zawarcia umowy, z której wynika dochodzone roszczenie, numer PESEL konsumenta był zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Weryfikacja zastrzeżenia numeru PESEL może być dokonywana za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy – Prawo bankowe.

4. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, dostawca, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4, 6, 9 i 11, po ponownej próbie dokonania weryfikacji może:

- 1) odmówić zawarcia umowy do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
- 2) zawrzeć umowę z zachowaniem należytej staranności przy weryfikacji tożsamości konsumenta i udokumentować dokonanie tej weryfikacji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, jeżeli umowa została zawarta w trakcie trwania niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, nie stosuje się przepisu ust. 2.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 511 i 2185) w art. 37 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku niewykonania albo nienależytego wykonania obowiązku terminowego złożenia deklaracji lub opłacania należnych składek Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wzywa za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o którym mowa w art. 15ka ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, organizatora turystyki lub przedsiębiorcę ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych do wykonania obowiązków określonych w ust. 1 w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wprowadzenia wezwania do systemu teleinformatycznego. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest uprawniony do dochodzenia należnych składek wraz z odsetkami. Wezwanie jest przekazywane do wiadomości właściwego marszałka województwa.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 875) w art. 39:

- 1) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W celu identyfikacji pojazdów samochodowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, oraz korzystających z wyłączeń na podstawie ust. 4, uprawnionych do wjazdu do strefy czystego transportu, rada gminy w uchwale ustanawiającej strefę czystego transportu określa sposób kontroli wjazdu do strefy czystego transportu:

- 1) poprzez obowiązek oznaczenia pojazdów samochodowych nalepką umieszczaną w lewym dolnym rogu przedniej szyby pojazdu lub
- 2) za pomocą danych pozyskiwanych z centralnej ewidencji pojazdów, o której mowa w art. 80a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.”;

2) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. W przypadku, o którym mowa w ust. 9 pkt 2, gmina nie może żądać podania danych, o których mowa w art. 80cba ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, jeżeli dane te są zgromadzone w centralnej ewidencji pojazdów.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1517) w art. 1 w pkt 24 w lit. a tiret czwarte otrzymuje brzmienie:

„– w pkt 22 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 23 w brzmieniu:

„23) o przekroczeniach terminów, o których mowa w art. 78 ust. 2 pkt 1.”.”.

Art. 14. W przypadku gdy pojazd został:

- 1) sprowadzony z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej,
- 2) sprowadzony z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- 3) nabyty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– przed dniem 1 stycznia 2024 r., do spraw związanych z rejestracją oraz zawiadaniem o zbyciu albo nabyciu pojazdu stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 15. Do postępowań o rejestrację pojazdów, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2024 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 16. Do postępowań w sprawach nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 140mb ustawy zmienianej w art. 2, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2024 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 17. 1. Decyzje o rejestracji pojazdu wydane przed dniem 14 marca 2005 r. dotyczące pojazdów nieposiadających ważnego okresowego badania technicznego, w stosunku do których ich posiadacze nie dopełnili obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli pojazd im podlega, przez okres dłuższy niż 10 lat, przypadający bezpośrednio przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wygasają z dniem 10 czerwca 2024 r.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do pojazdów zabytkowych oraz pojazdów wolnobieżnych.

3. Zawiadomienie o wygaśnięciu decyzji, o której mowa w ust. 1, może odbywać się przez publiczne obwieszczenie.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji, nie później niż do dnia 10 marca 2024 r., przekaze właściwym starostom zestawienia sporządzone na podstawie danych zgromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów, o której mowa w art. 80a ustawy zmienianej w art. 2, niezbędne do przygotowania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, pojazd może podlegać powtórnej rejestracji.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) przepisu art. 88 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 nie stosuje się do pojazdów mechanicznych, w stosunku do których ich posiadacz nie dopełnił obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, po wygaśnięciu ich rejestracji;
- 2) postępowania w sprawie spełnienia obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, umarza się.

Art. 18. Do dowodów rejestracyjnych (pozwoleń czasowych) zatrzymanych przez jednostkę upoważnioną do przeprowadzania badań technicznych i niezwróconych przed dniem wejścia w życie art. 2 pkt 8 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 19. 1. Jeżeli kredyt konsumencki udzielany jest w ramach umowy o charakterze ciągłym, regulującej zasady jego udzielania, zawartej przed dniem 1 czerwca 2024 r., do kredytów konsumenckich udzielanych w okresie obowiązywania tej umowy nie stosuje się przepisu art. 9b ustawy zmienianej w art. 9.

2. Podmiot udzielający kredytu konsumenckiego w ramach umów, o których mowa w ust. 1, informuje konsumentów o braku obowiązku weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL.

Art. 20. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a, c i lit. d tiret pierwsze ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a, c i lit. d tiret pierwsze ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 80cf ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 80cf ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 21. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych ogłosi w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisów:

- 1) art. 1 pkt 6–8, art. 23a–23d, art. 23e ust. 1, ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2 i ust. 3–5, art. 23g–23i, art. 23j ust. 1, ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2 i ust. 3–6, art. 23k ust. 1 pkt 1 i ust. 2–6, art. 23l ust. 1 pkt 1 i ust. 2–5 i art. 23m–23p ustawy zmienianej w art. 8;
- 2) art. 23e ust. 2 pkt 1 lit. b, art. 23j ust. 2 pkt 1 lit. b, art. 23k ust. 1 pkt 2 i art. 23l ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 8;
- 3) art. 23f ustawy zmienianej w art. 8.

2. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 14 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonym w tym komunikacie.

3. Dzień wdrożenia rozwiązań technicznych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie może być późniejszy niż 31 grudnia 2023 r.

Art. 22. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających jednostce upoważnionej do przeprowadzania badań technicznych pojazdów zatrzymanie i zwrot dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) zgodnie z art. 132 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 14 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonym w tym komunikacie.

Art. 23. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie art. 80cba ustawy zmienianej w art. 2.

2. Dzień wdrożenia rozwiązań technicznych nie może być późniejszy niż 1 stycznia 2024 r.

Art. 24. 1. W latach 2023–2032 maksymalny limit wydatków budżetu państwa z części będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw informatyzacji przeznaczonych na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z wdrożeniem rozwiązań wynikających z niniejszej ustawy wynosi 15,1 mln zł, w tym w roku:

- 1) 2023 – 4,3 mln zł;
- 2) 2024 – 1,2 mln zł;
- 3) 2025 – 1,2 mln zł;
- 4) 2026 – 1,2 mln zł;
- 5) 2027 – 1,2 mln zł;
- 6) 2028 – 1,2 mln zł;
- 7) 2029 – 1,2 mln zł;
- 8) 2030 – 1,2 mln zł;
- 9) 2031 – 1,2 mln zł;
- 10) 2032 – 1,2 mln zł.

2. W przypadku zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów rzeczowych ponoszonych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z realizacją zadań wynikających z niniejszej ustawy.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 2.

Art. 25. 1. W latach 2023–2032 maksymalny limit wydatków budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów na finansowanie organów gmin realizujących zadania określone w ustawie zmienianej w art. 8, które są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej, będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy, wynosi 19,31 mln zł, w tym w roku:

- 1) 2023 – 0,9 mln zł;
- 2) 2024 – 3,44 mln zł;
- 3) 2025 – 3,05 mln zł;
- 4) 2026 – 2,7 mln zł;
- 5) 2027 – 2,37 mln zł;
- 6) 2028 – 2,04 mln zł;
- 7) 2029 – 1,7 mln zł;
- 8) 2030 – 1,37 mln zł;
- 9) 2031 – 1,04 mln zł;
- 10) 2032 – 0,7 mln zł.

2. W przypadku zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 8 pkt 1 i pkt 2 w zakresie art. 23a–23d, art. 23e ust. 1, ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2 i ust. 3–5, art. 23g–23i, art. 23j ust. 1, ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2 i ust. 3–6, art. 23k ust. 1 pkt 1 i ust. 2–6, art. 23l ust. 1 pkt 1 i ust. 2–5 i art. 23m–23p, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1;
- 2) art. 8 pkt 2 w zakresie art. 23e ust. 2 pkt 1 lit. b, art. 23j ust. 2 pkt 1 lit. b, art. 23k ust. 1 pkt 2 i art. 23l ust. 1 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2;
- 3) art. 8 pkt 2 w zakresie art. 23f, który wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3;
- 4) art. 2 pkt 8 i art. 18, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 22;
- 5) art. 2 pkt 6 i art. 12, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 23;
- 6) art. 13, który wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 19 ustawy zmienianej w art. 13;
- 7) art. 2 pkt 5 i art. 20 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2023 r.;
- 8) art. 2 pkt 1 lit. b, pkt 2–4, 9 i 10, art. 14–16 i art. 20 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 9) art. 1, art. 3, art. 5–7, art. 9, art. 10 i art. 19, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2024 r.;
- 10) art. 11, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*